İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2025/20)

T.C. - 25.08.2025 Tarihli 32997 Sayılı Resmi Gazete - İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2025/20)

25.08.2025 Tarihli 32997 Sayılı Resmi Gazete

TEBLİĞ

Ticaret Bakanlığından:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2025/20)

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, 21/5/2024 tarihli ve 32552 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2024/19) ile Avrupa Birliği (İspanya Krallığı hariç olmak üzere) menşeli/çıkışlı 7315.11.90.00.11, 7315.11.90.00.19, 7315.12.00.00.11, 7315.12.00.00.19 ve 7315.19.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonları altında yer alan "muhtelif mafsal halkalı zincirler ve aksamı" tanımlı eşyanın ithalatına yönelik olarak başlatılan ve Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturmanın tamamlanması neticesinde alınan kararın yürürlüğe konulmasıdır.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 30/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

a) AB: Avrupa Birliği'ni,

b) ÇHC: Çin Halk Cumhuriyeti'ni,

c) GTİP: Gümrük tarife istatistik pozisyonunu,

ç) Güney Kore: Kore Cumhuriyeti'ni,

d) Hindistan: Hindistan Cumhuriyeti'ni,

e) İspanya: İspanya Krallığı'nı,

f) Kurul: İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunu,

g) Sri Lanka: Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti'ni,

ğ) TGTC: İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelini,

h) Tayland: Tayland Krallığı'nı,

ifade eder.

Yürürlükteki dampinge karşı önlemler

MADDE 4- (1) 13/5/2022 tarihli ve 31834 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2022/14) çerçevesinde ÇHC menşeli 7315.11.90.00.11, 7315.11.90.00.19, 7315.12.00.00.11, 7315.12.00.00.19 ve 7315.19.00.00.00 GTİP altında yer alan "muhtelif mafsal halkalı zincirler ve aksamı" tanımlı eşya ithalatında 1.200 ABD doları/ton tutarında dampinge karşı önlem yürürlüktedir.

(2) 12/12/2013 tarihli ve 28849 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2013/31) ile ÇHC menşeli ithalata uygulanan dampinge karşı önlem Güney Kore, Malezya ve Çin Tayvanı menşeli/çıkışlı eşya ithalatına teşmil edilmiştir.

(3) 9/3/2019 tarihli ve 30709 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/10) ile ÇHC menşeli ithalata uygulanan dampinge karşı önlem Hindistan, Sri Lanka, Tayland ve İspanya menşeli/çıkışlı eşya ithalatına teşmil edilmiştir.

Karar

MADDE 5- (1) Yürütülen soruşturma sonucunda, AB (İspanya hariç olmak üzere) menşeli/çıkışlı 7315.11.90.00.11, 7315.11.90.00.19, 7315.12.00.00.11, 7315.12.00.00.19 ve 7315.19.00.00.00 GTİP kapsamı soruşturma konusu ithalat ile dampinge karşı önlemden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda ÇHC menşeli anılan eşya ithalatında yürürlükteki dampinge karşı önlemin etkisiz kılındığı sonucuna ulaşılmıştır.

(2) Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülerek tamamlanan soruşturma sonucunda ulaşılan bilgi ve bulguları içeren Bilgilendirme Raporu Ek'te yer almaktadır.

(3) Bu çerçevede, soruşturma neticesinde ulaşılan tespitleri değerlendiren Kurulun kararı ile İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2022/14) kapsamında ÇHC menşeli ithalatta yürürlükte bulunan dampinge karşı önlemin, AB (İspanya hariç olmak üzere) menşeli/çıkışlı olarak yapılan ithalata teşmil edilmesine karar verilmiştir.

Uygulama

MADDE 6- (1) Gümrük idareleri, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğde (Tebliğ No: 2022/14) GTİP ve tanımı belirtilen eşyanın, ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla AB (İspanya hariç olmak üzere) menşeli/çıkışlı olarak yapılan serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamı ithalatında aşağıdaki tabloda gösterilen şekilde dampinge karşı kesin önlemi uygular.

GTİP	Eşya Tanımı	Menşe/Çıkış Ülke	Dampinge Karşı Önlem (ABD doları/ton)
7315.11.90.00.11	Transmisyon Zincirleri	Avrupa Birliği (İspanya Krallığı hariç olmak üzere)	1.200
7315.11.90.00.19	Diğerleri		
7315.12.00.00.11	Transmisyon Zincirleri		
7315.12.00.00.19	Diğerleri		
7315.19.00.00.00	Aksamlar		

(2) 23/5/2010 tarihli ve 27589 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2010/13) ile yürürlüğe konulan ve İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2022/14) ile son nihai gözden geçirme soruşturması tamamlanan ÇHC menşeli ithalata ilişkin dampinge karşı önlemde İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılacak değişiklikler bu önlem için de geçerlidir.

(3) Bilgilendirme Raporunda soruşturma konusu eşya ile ilgili açıklamalar genel içerikli olup uygulamaya esas olan yürürlükteki TGTC'de yer alan tarife pozisyonu ve eşya tanımıdır.

(4) Önleme tabi eşyanın yürürlükteki TGTC'de yer alan tarife pozisyonunda ve/veya tanımında yapılacak değişiklikler bu Tebliğ hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Yürürlük

MADDE 7- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

EK:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2025/20) HAKKINDA BİLGİLENDİRME RAPORU

1. GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER 1.1. Dayanak

(1) Bu Rapor, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun (Kanun), 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar (Karar) ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğe (Yönetmelik) dayanılarak hazırlanmıştır.

1.2. Soruşturma konusu eşya

(1) Soruşturma konusu eşya, 7315.11.90.00.11, 7315.11.90.00.19, 7315.12.00.00.11, 7315.12.00.00.19 ve 7315.19.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonları (GTİP) altında kayıtlı "muhtelif mafsal halkalı zincirler ve aksamı"dır.

1.3. Yürürlükteki önlemler

(1) 23/5/2010 tarihli ve 27589 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2010/13) ile Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli eşya ithalatında 1.200 ABD doları/ton tutarında dampinge karşı önlem yürürlüğe konmuştur.

(2) 19/6/2016 tarihli ve 29747 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2016/19) ile tamamlanan nihai gözden geçirme soruşturmasında, yürürlükte olan dampinge karşı önlemin aynen uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

(3) Son nihai gözden geçirme soruşturması sonucunda 13/5/2022 tarihli ve 31834 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2022/14) ile ÇHC menşeli ithalata uygulanan dampinge karşı önlemin devamına karar verilmiştir.

(4) 12/12/2013 tarihli ve 28849 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2013/31) ile ÇHC menşeli ithalata uygulanan dampinge

karşı önlem Güney Kore, Malezya ve Çin Tayvanı menşeli/çıkışlı eşya ithalatına teşmil edilmiştir.

(5) 9/3/2019 tarihli ve 30709 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/10) ile ÇHC menşeli ithalata uygulanan dampinge karşı önlem Hindistan, Sri Lanka, Tayland ve İspanya menşeli/çıkışlı eşya ithalatına teşmil edilmiştir.

(6) Diğer yandan, 24/5/2017 tarihli ve 30075 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2017/6) kapsamında soruşturma konusu eşyanın gümrük kıymeti 5-10 ABD doları/kg'ın altında olanlarının ithalatında ileriye yönelik olarak gözetim uygulanmaktadır.

1.4. Başvuru ve soruşturma

(1) ÇHC menşeli eşya ithalatında uygulanan dampinge karşı önlemin Avrupa Birliği (AB) menşeli/çıkışlı olarak yapılan ithalat ile etkisiz kılındığına yönelik, 7315.11.90.00.11, 7315.11.90.00.19, 7315.12.00.00.11, 7315.12.00.00.19 ve 7315.19.00.00.00 GTİP kapsamı eşya için Ayzin Zincir San. ve Tic. Ltd. Şti. firmasınca yapılan başvuru üzerine Genel Müdürlük tarafından bir inceleme başlatılmıştır.

(2) Önlemlerin etkisiz kılındığına ilişkin iddia ve bulguların Kanun, Karar ve Yönetmelik hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesi neticesinde AB (İspanya hariç olmak üzere) menşeli/çıkışlı soruşturma konusu eşya ithalatı için İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunca, Yönetmeliğin 38 inci maddesi çerçevesinde önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

(3) 21/5/2024 tarihli ve 32552 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2024/19) ile AB (İspanya hariç olmak üzere) menşeli/çıkışlı 7315.11.90.00.11, 7315.11.90.00.19, 7315.12.00.00.11, 7315.12.00.00.19 ve 7315.19.00.00.00 GTİP altında kayıtlı "muhtelif mafsal halkalı zincirler ve aksamı" ithalatına yönelik olarak önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma başlatılmıştır.

1.5. Soruşturma dönemi

(1) Önlemin etkisiz kılınmasına yönelik belirlemeler için 1/1/2021 ile 31/12/2023 tarihleri arası soruşturma dönemi; 1/1/2023 – 31/12/2023 tarihleri arası raporlama dönemi olarak belirlenmiştir.

1.6. İlgili tarafların bilgilendirilmesi ve bilgilerin toplanması

(1) Soruşturma için gerekli bilgilerin temini amacıyla bilinen ithalatçılara ve yabancı üretici/ihracatçılara soru formları gönderilmiş ve AB'nin Ankara'daki temsilciliğine bildirim yapılmıştır. İlk aşamada tarafların soru formlarını cevaplandırmaları için posta süresi dâhil 37 günlük süre verilmiştir. Sonraki aşamada makul süre uzatımı talepleri değerlendirilerek karşılanmış olup ilgili taraflara normal süreye ilaveten ek süre de verilmiştir.

(2) Soruşturma kapsamında Almanya'da yerleşik Iwis Antriebssysteme GmbH & Co. Kg ve Iwis Antriebssysteme GmbH firmaları soru formuna ilişkin cevap göndermiş olmakla birlikte soruların eksik cevaplandığı ve verilen cevaplarda tutarsızlıklar olduğu görülmüştür. Anılan firmalara eksiklik yazısı yazılmış ve soruların tam ve eksiksiz olarak yanıtlanması talep edilmiş olup buna rağmen anılan firmalar eksiklikleri tamamlamamıştır. Sonuç olarak, anılan firmalar talep edilen ve soruşturma açısından esaslı önem arz eden bilgi ve belgeleri sunmadığından iş birliğine gelmedi olarak addedilmiştir. Firmalar tarafından nihai bildirim raporuna ilişkin iletilen görüşlerde soruların eksiksiz ve tam bir şekilde cevaplandığı ifade edilmiştir. Ancak, eksiklik yazısında anılan firmalardan soru formunun tam ve eksiksiz olarak doldurulması talep edildiği halde firmalar soru formunu tam ve eksiksiz bir şekilde cevaplamamış olup soruşturma açısından esaslı önem arz eden bilgi ve belgeleri sunmamıştır. Diğer yandan, söz konusu firmalara ilişkin Alman resmî kurumlarınca hazırlanan belgeler Ticaret Bakanlığına iletilmiştir. İletilen belgeler incelenmiş olup anılan belgelerin İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat çerçevesinde yürütülen önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma kapsamında olmadığı anlaşılmıştır.

(3) Almanya'da yerleşik Wippermann Jr. GmbH firması Bakanlıkla iletişime geçmiş; ancak soru formunda yer alan soruşturma açısından esaslı önem arz eden bilgi ve belgeleri sunmadığından iş birliğine gelmedi olarak addedilmiştir.

(4) Çek Cumhuriyeti'nde (Çekya) yerleşik Retezy Vamberk Spol. S.R.O. firması soruşturmaya ilişkin yazılı görüşünü iletmiş olmakla birlikte, soru formu cevabı sunmadığından iş birliğine

gelmedi olarak addedilmiştir. Firma tarafından nihai bildirim raporuna ilişkin iletilen görüşte, Çekya'nın ithal birim fiyatlarının düşük olmasının nedenleri ifade edilmiş olup firma soru formunu cevaplamadığından iş birliğine gelmedi olarak addedilmiştir.

(5) Hollanda'da yerleşik Tsubakimoto Europe B.V. firması tacir soru formunu süresi içinde yanıtlayarak Bakanlığa iletmiştir.

(6) AB Türkiye Delegasyonu ilgili taraf olma talebini ve soruşturmaya ilişkin görüşlerini yazılı olarak iletmiştir.

(7) Soruşturma konusu AB'de mukim ve iş birliğine davet edilen ve/veya söz konusu soruşturma ile ilgili/ilintili olabilecek diğer firmalardan zamanında ve usulüne uygun herhangi bir başvuru alınmamıştır. Diğer taraftan, AB'nin Ankara'daki temsilciliğinden, AB'de yerleşik soruşturma konusu ürünlerin üretici ihracatçılarına ilişkin bilgi talebine yönelik herhangi bir yanıt alınmamıştır.

(8) Soruşturma sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi, bulgu ve değerlendirmeleri içeren genel nihai bildirim raporu tüm ilgili taraflara 14/3/2025 tarihinde iletilmiş ve taraflara nihai bildirimdeki hususlara ilişkin görüşlerini sunma imkânı tanınmıştır.

(9) Nihai bildirim raporunun yayımlanmasını müteakip 26/3/2025 tarihinde ilgili tarafların katılımıyla kamu dinleme toplantısı gerçekleştirilmiş ve taraflara görüşlerini sözlü olarak da belirtme imkânı tanınmıştır.

(10) Tarafların soruşturma boyunca ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş olup mezkûr görüşlerden mevzuat kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir.

2. ÖNLEMLERİN ETKİSİZ KILINMASINA İLİŞKİN BELİRLEMELER

2.1. Genel açıklamalar

(1) Soruşturma kapsamında yer alan eşyanın ithalatında uygulanan dampinge karşı önlemin soruşturma konusu AB menşeli/çıkışlı ithalat yoluyla etkisiz kılınıp kılınmadığı hususu İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat hükümleri çerçevesinde soruşturulmuştur.

(2) Önlemin etkisiz kılınmasına ilişkin değerlendirme, Türkiye ile AB arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişiklik meydana gelip gelmediği, bu değişikliğin yürürlükteki dampinge karşı önlemden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya işten kaynaklanıp kaynaklanmadığı ve bu şekilde yürürlükteki dampinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin azaltılıp azaltılmadığının incelenmesi yoluyla yapılmıştır.

(3) Soruşturma kapsamında esaslı bilgi veya belgeleri sağlamayan firmalar Yönetmeliğin 26 ncı maddesi çerçevesinde iş birliğinde bulunmadı olarak addedilmiştir. Bu durumda, önlemlerin etkisiz kılınmasına yönelik belirlemeler için eldeki mevcut veriler kullanılmıştır.

2.2. Ticaretin gerçekleştirilme şeklinde değişiklik ve yürürlükteki dampinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin azaltılması

2.2.1. Soruşturma konusu eşya ithalatının gelişimi

2.2.1.1. Genel ithalat

(1) Soruşturma konusu eşya ithalatının analizinde, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) özel ticaret sistemine göre açıklanan dış ticaret istatistikleri kullanılmıştır.

(2) Soruşturma konusu eşyanın toplam ithalatı miktar bazında 2021-2023 yıllarında sırasıyla 5.710, 6.029 ve 8.061 ton olarak gerçekleşmiştir.

(3) Soruşturma konusu eşyanın toplam ithalatı değer bazında 2021-2023 yıllarında sırasıyla 39,1; 43,6 ve 55 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

(4) Genel ithalat ortalama birim fiyatların 2021-2023 yıllarında sırasıyla 6,8; 7,2 ve 6,8 ABD doları/kg düzeyinde olduğu görülmektedir.

2.2.1.2. ÇHC menşeli ithalat

(1) ÇHC'den yapılan ithalat miktar bazında 2021-2023 yıllarında sırasıyla 2.399, 2.651 ve 3.334 ton düzeyinde gerçekleşmiştir.

(2) ÇHC'den yapılan ithalat değer bazında 2021-2023 yıllarında sırasıyla 12,8; 14,5 ve 16,9 milyon ABD doları seviyesindedir.

(3) ÇHC'den yapılan soruşturma konusu eşya ithalatı birim fiyatları 2021-2023 döneminde sırasıyla 5,3; 5,5 ve 5,1 ABD doları/kg düzeyinde gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde ÇHC menşeli ithal birim fiyatlarının genel ithalat ortalama birim fiyatlarının altında olduğu görülmektedir.

2.2.1.3. AB menşeli ithalat

(1) 9/3/2019 tarihli ve 30709 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/10) ile İspanya menşeli/çıkışlı ithalata ÇHC menşeli ithalata uygulanan dampinge karşı önlem teşmil edildiğinden, AB'den ithalat verilerinde İspanya'dan ithalat hariç tutulmuştur. Buna göre, AB'den yapılan ithalat miktar bazında 2021-2023 yıllarında sırasıyla 1.671, 1.789 ve 2.979 ton olarak gerçekleşmiştir.

(2) AB'den yapılan ithalat değer bazında 2021-2023 yıllarında sırasıyla 17,9; 20,5 ve 28,7 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

(3) AB'den yapılan ithalatın ortalama birim fiyatları 2021-2023 döneminde sırasıyla 10,7; 11,5 ve 9,6 ABD doları/kg düzeyinde gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde AB'den gerçekleşen ithalatın birim fiyatlarının genel ithalat ortalama birim fiyatlarının üzerinde olduğu görülmektedir. Soruşturma konusu eşya 5 farklı GTİP'ten oluşmaktadır ve bu GTİP'ler farklı tipte birçok ürün içermektedir. Ürün tipine bağlı olarak düşük ve yüksek birim fiyatlı ithalat gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu nedenle, ortalama birim fiyatların esaslı bir gösterge olmadığı değerlendirilmektedir.

(4) AB'den yapılan ithalatta en büyük ihracatçı ülkeler sırasıyla Almanya, Çekya, İtalya, Fransa ve İspanya'dır.

(5) Almanya'dan yapılan ithalat miktar bazında 599, 869 ve 1.022 ton olarak gerçekleşmiştir.

(6) Almanya'dan yapılan ithalat değer bazında 8,2 milyon, 11,7 milyon ve 14 milyon ABD doları seviyesindedir.

(7) Almanya'dan yapılan soruşturma konusu eşya ithalatı birim fiyatları 2021-2023 döneminde sırasıyla 13,6; 13,5 ve 13,7 ABD doları/kg düzeyinde gerçekleşmiştir. Almanya'da yerleşik ve miktar bazında yaklaşık %40 paya sahip ihracatçılardan ÇHC'nin ithalat birim fiyatlarına

yakınsayan veya çok altında fiyatlarla ithalatın gerçekleştiği görülmüştür.

(8) Çekya'dan yapılan ithalat miktar bazında 405, 259 ve 800 ton olarak gerçekleşmiştir.

(9) Çekya'dan yapılan ithalat değer bazında 1,5 milyon, 998 bin ve 2,5 milyon ABD doları seviyesindedir.

(10) Çekya'dan yapılan soruşturma konusu eşya ithalatı birim fiyatları 2021-2023 döneminde sırasıyla 3,7; 3,9 ve 3,1 ABD doları/kg düzeyinde gerçekleşmiştir. Çekya'da yerleşik ve miktar bazında yaklaşık %98 paya sahip ihracatçılardan ÇHC'nin ithalat birim fiyatlarının çok altında fiyatlarla ithalatın gerçekleştiği görülmüştür.

(11) İtalya'dan yapılan ithalat miktar bazında 346, 261 ve 452 ton olarak gerçekleşmiştir.

(12) İtalya'dan yapılan ithalat değer bazında 5,8 milyon, 4,7 milyon ve 7 milyon ABD doları seviyesindedir.

(13) İtalya'dan yapılan soruşturma konusu eşya ithalatı birim fiyatları 2021-2023 döneminde sırasıyla 16,9; 17,9 ve 15,4 ABD doları/kg düzeyinde gerçekleşmiştir. 2023 yılında birim fiyatların düştüğü görülmektedir. Diğer yandan, İtalya'da yerleşik ve miktar bazında yaklaşık %38 paya sahip ihracatçılardan ÇHC'nin ithalat birim fiyatlarından daha düşük fiyatlarla ithalatın gerçekleştiği görülmüştür.

(14) Fransa'dan yapılan ithalat miktar bazında 192, 215 ve 421 ton olarak gerçekleşmiştir.

(15) Fransa'dan yapılan ithalat değer bazında 856 bin, 987 bin ve 2,1 milyon ABD doları seviyesindedir.

(16) Fransa'dan yapılan soruşturma konusu eşya ithalatı birim fiyatları 2021-2023 döneminde sırasıyla 4,5; 4,6 ve 4,9 ABD doları/kg düzeyinde gerçekleşmiştir. Fransa'da yerleşik ve miktar bazında yaklaşık %92 paya sahip ihracatçılardan ÇHC'nin ithalat birim fiyatlarının çok altında fiyatlarla ithalatın gerçekleştiği görülmüştür.

(17) İspanya'dan yapılan ithalat miktar bazında 194, 270 ve 304 ton olarak gerçekleşmiştir. İspanya'dan yapılan ithalata karşı önlem alınmasına rağmen ithalat artarak devam etmektedir.

(18) İspanya’dan yapılan ithalat değer bazında 556 bin, 872 bin ve 817 bin ABD doları seviyesindedir.

(19) İspanya’dan yapılan soruşturma konusu eşya ithalatı birim fiyatları 2021-2023 döneminde sırasıyla 2,9; 3,2 ve 2,7 ABD doları/kg düzeyinde gerçekleşmiştir. Birim fiyatlar ÇHC’nin ithalat birim fiyatlarının çok altındadır.

2.2.1.4. Değerlendirme

(1) AB’den yapılan ithalatta ilk iki sırada yer alan Almanya ve İtalya’nın nispeten ithalat birim fiyatları yüksek olsa da Çekya, Fransa ve İspanya’nın birim fiyatları ÇHC’nin ithalat birim fiyatının çok altında olduğu görülmüştür.

(2) AB’den yapılan ithalat miktar bazında bir önceki yıla göre 2021 yılında %25, 2022 yılında %7 ve 2023 yılında %67 oranında artış göstermiştir. Söz konusu ithalatta değer bazında ise bir önceki yıla göre 2021 yılında %19, 2022 yılında %15 ve 2023 yılında ise %40 oranında artış gerçekleşmiştir.

(3) AB’den soruşturma konusu eşya ithalatının toplam ithalattan miktar bazında aldığı pay 2021 yılında %29, 2022 yılında %30 ve 2023 yılında %37 düzeyindedir.

2.2.2. Soruşturma konusu eşyaya ilişkin uluslararası ticaret verileri

(1) Uluslararası kaynaklara ilişkin değerlendirmelerde AB İstatistik Ofisi Eurostat’ın veri tabanı kullanılmıştır. Söz konusu veri tabanında ithalat ve ihracat değerleri avro olarak yer almakta olup veriler çıkış ülkesi dikkate alınarak derlenmektedir. Diğer taraftan, anılan veri tabanından İspanya hariç olmak üzere 2021-2023 yıllarına ait AB kombine nomanklatür koduna göre veriler derlenmiştir.

(2) Eurostat verilerine göre, soruşturma konusu eşyada AB’nin ÇHC’den önemli miktarda ithalatının bulunduğu görülmüştür. Söz konusu eşyada 2021-2023 döneminde AB’nin ÇHC’den ithalatı miktar bazında sırasıyla 55 bin ton, 74 bin ton ve 51 bin ton olmuştur.

(3) Soruşturma konusu eşyada 2021-2023 yıllarında AB’nin ÇHC’den ithalatı değer bazında sırasıyla 191 milyon avro, 283 milyon avro ve 186 milyon avro seviyesinde gerçekleşmiştir.

(4) 2021-2023 yıllarında AB'nin ÇHC'den soruşturma konusu eşya ithalatı sırasıyla 3,5; 3,8 ve 3,7 avro/kg birim fiyatlar ile gerçekleşmiştir.

(5) AB'nin soruşturma konusu eşya ihracatında, AB ülkelerinin birbirlerine gerçekleştirmiş oldukları ihracat hariç tutulmuştur. AB'nin ihracat birim fiyatları 2021-2023 döneminde sırasıyla 12,3; 13,7 ve 12,5 avro/kg ortalama birim fiyat ile gerçekleşmiştir.

(6) Soruşturma konusu eşyada AB'nin Türkiye'ye ihracatı 2021 yılında 2.628 ton, 2022 yılında 2.475 ton olarak gerçekleşmişken 2023 yılında 3.855 tona yükselmiştir.

(7) Soruşturma konusu eşyada AB'nin Türkiye'ye ihracatı 2021 yılında 17,4 milyon avro, 2022 yılında 21,4 milyon avro iken 2023 yılında 28,7 milyon avroya yükselmiştir.

(8) AB'den Türkiye'ye söz konusu ihracatta birim fiyatlar sırasıyla 6,6; 8,6 ve 7,4 avro/kg olarak gerçekleşmiştir. AB'nin Türkiye'ye ihraç birim fiyatlarının ortalama ihraç birim fiyatlarının altında olduğu görülmüştür.

(9) Eurostat verileri ile TÜİK verileri arasındaki farklılığın TÜİK verilerinin gümrük tarife istatistik pozisyonu bazında, Eurostat verilerinin ise AB kombine nomanklatür koduna göre derlenmesinden kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Diğer yandan, ithalatın seyrinin iki veri tabanında benzer olduğu görülmektedir.

(10) AB'nin soruşturma konusu eşyaya yönelik Türkiye'ye yapılan ihracatı miktar bazında 2023 yılında 2022 yılına göre %56 oranında artış göstermiştir. Diğer taraftan, belirli AB ülkeleri çıkışlı soruşturma konusu eşyaya yönelik Türkiye'ye yapılan ihracatın 2023 yılında bir önceki yıla göre ciddi oranda arttığı ve birim fiyatın düştüğü görülmüştür.

(11) Soruşturma konusu eşyada belirli AB ülkeleri çıkışlı Türkiye'ye ihracatta birim fiyat seviyeleri ortalama birim fiyat seviyesinin altında gerçekleşmiş olup Türkiye ihraç birim fiyatının en düşük olduğu ülkelerden biri konumundadır.

(12) Soruşturma konusu eşyada Türkiye'ye yapılan ihracatın AB'nin ihracatından miktar bazında aldığı pay 2021-2023 döneminde %7-9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2.2.3. Ticaretin gerçekleştirilme şeklindeki değişikliğe ilişkin değerlendirme

(1) Soruşturma konusu eşyanın ithalat istatistiklerinin incelenmesinden, AB'nin ÇHC'den sonra ülkemize ihracatta birinci sırada yer aldığı ve 2021-2023 döneminde ülkemizin AB'den ithalatının artarak devam ettiği görülmektedir.

(2) ÇHC menşeli ithalata uygulanan damping önleminin Güney Kore, Malezya, Çin Tayvanı, Hindistan, Sri Lanka, Tayland ve İspanya'ya teşmil edilmesinden sonra anılan ülkelerden soruşturma konusu eşya ithalatının toplam ithalattan miktar bazında aldığı pay azalmıştır. Bahsi geçen önlemlerin yürürlüğe girmesiyle bu defa AB'den gerçekleşen ithalatın payı artış göstermiş, AB ÇHC'den sonra birinci tedarikçi durumuna geçmiştir.

(3) Uluslararası ticaret verilerinden görüldüğü üzere, AB'nin soruşturma konusu eşyayı halîhazırda ülkemizce önlem uygulanan ÇHC'den kayda değer miktarda ithal ettiği görülmektedir. Diğer yandan, Türkiye'nin AB ihracatından aldığı pay 2021 yılında %8, 2022 yılında %7 ve 2023 yılında %9 olarak gerçekleşmiş olup Amerika Birleşik Devletleri ve Japonya'dan sonra Türkiye AB'nin ihracatında üçüncü sırada yer almaktadır.

(4) Anılan hususlar çerçevesinde, Türkiye ile AB arasında ticaretin gerçekleştirilme şeklinde değişiklik meydana geldiği tespit edilmiştir.

2.2.4. Yürürlükteki dampinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin azaltılması

(1) AB menşeli ithalatın toplam soruşturma konusu eşya ithalatında miktar bazında aldığı pay 2021 yılında %29 iken 2023 yılında %37 olarak gerçekleşmiş ve 2023 yılı itibarı ile yüksek bir seviyeye ulaşmıştır. Diğer yandan, halîhazırda damping önlemine tabi İspanya'nın toplam AB ithalatındaki payı 2023 yılında azalarak %9'a gerilerken düşük birim fiyat ile ülkemize ihracat yapan Çekya ve Fransa'nın payı artış göstermiştir. Bu çerçevede, ÇHC menşeli ithalatta yürürlükte olan dampinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin miktar bazında azaltıldığı/bertaraf edildiği tespit edilmiştir.

(2) Soruşturma konusu eşyanın resmî ithalat istatistiklerinin incelenmesinden, AB'nin ithalat birim fiyatlarının raporlama döneminde gerilediği görülmektedir. Diğer yandan, uluslararası ticaret verilerinden görüldüğü üzere AB'nin Türkiye'ye ihraç birim fiyatlarının ortalama ihraç birim fiyatının altında olduğu görülmektedir. Bu çerçevede, söz konusu veriler doğrultusunda ÇHC menşeli ithalatta yürürlükte olan dampinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin fiyat bazında

azaltıldığı/bertaraf edildiği tespit edilmiştir.

2.3. Önlemlerin etkisiz kılınması faaliyetleri

(1) Soruşturma döneminde AB'de yerleşik firmalar iş birliğinde bulunmamış olup firmalar için belirlemeler eldeki mevcut verilere göre yapılmıştır. Diğer yandan, AB'nin Ankara'daki temsilciliğinden, AB'de yerleşik soruşturma konusu eşyanın üretici/ihracatçılarına ilişkin bilgi talebine yönelik herhangi bir yanıt alınmamıştır.

(2) 2023 yılında 2021 yılına göre AB'den soruşturma konusu eşya ithalatının miktar bazında %78 arttığı ve soruşturma döneminde her yıl AB'nin toplam ithalattan aldığı payın yükseldiği görülmüştür. Diğer yandan, AB'nin ithal birim fiyatlarının dalgalı bir seyir izlediği görülmekte olup 2023 yılında ithal birim fiyatların 2021 yılına göre %16 azaldığı görülmüştür.

(3) Soruşturma dönemi itibarıyla AB'nin Türkiye'ye soruşturma konusu eşya ihracatı incelendiğinde, Türkiye'ye ihraç birim fiyatının, ortalama ihraç birim fiyatının ve birçok ülkenin ihraç birim fiyatının altında olduğu görülmüştür. Diğer yandan, AB'den yapılan ithalatın büyük bölümü Almanya, Çekya, İtalya ve Fransa'dan gerçekleşmiştir. İlk sırada yer alan Almanya ve İtalya'nın birim fiyatları yüksek olsa da iş birliğinde bulunan firma olmamıştır. Çekya ve Fransa'nın ithal birim fiyatlarının ise ÇHC'nin ithalat birim fiyatlarının çok altında olduğu anlaşılmıştır.

(4) Resmî istatistik verilerinin incelenmesinden, ülkemize ithalatta ilk iki sırada yer alan ve AB'den yapılan toplam ithalatta yaklaşık % 35 paya sahip olan ihracatçı firmaların birim fiyatlarının ÇHC'nin birim fiyatlarının çok altında olduğu, soruşturma dönemi boyunca miktar bazında ithalatın önemli oranda arttığı görülmüştür. Diğer yandan, toplam AB ithalatında yaklaşık % 15 paya sahip olan diğer firmaların ise ya ÇHC'den daha düşük birim fiyatla ya da ÇHC ithalat birim fiyatına yakınsayan fiyatlarla ihracat yaptığı anlaşılmıştır. Bu kapsamda, AB'de yerleşik ihracatçılardan yapılan ithalatın yaklaşık yarısı ÇHC'den daha düşük birim fiyatla gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, genel ağda yapılan incelemeler neticesinde, AB'de yerleşik ihracatçıların önemli bir kısmının ÇHC'de tesislerinin bulunduğu anlaşılmıştır.

(5) Soruşturma dönemi boyunca ithalatın artarak devam ettiği, 2023 yılında ithal birim fiyatların gerilediği ve belirli AB ülkelerinin ithal birim fiyatlarının ÇHC'nin ithal birim fiyatının altında

kaldığı, AB'nin ithalatımızdan aldığı payın artarak devam ettiği, AB'nin ÇHC'den kayda değer miktarda soruşturma konusu eşya ithalatının bulunduğu, AB'de yerleşik iş birliğine gelen firma bulunmadığı hususları doğrultusunda, eldeki mevcut veriler çerçevesinde iş birliğine gelmeyen firmaların ÇHC menşeli soruşturma konusu eşyayı AB üzerinden herhangi bir üretim işlemi yapılmaksızın Türkiye'ye gönderdiği veya önlemi etkisiz kılma amacıyla temel üretim aşamalarını yapmaksızın yetersiz işlem ve işçilik ile tamamlanması suretiyle Türkiye'ye gönderdiği tespit edilmiştir.

2.3.1. İlgili taraf görüşleri

2.3.1.1. Avrupa Komisyonunca iletilen görüşler

(1) Avrupa Komisyonunca (Komisyon) iletilen görüşte, bir yıl içinde (2023) sadece ithalatın artmasının önlemin etkisiz kılındığını göstermediği belirtilmektedir. Ancak, 2021-2023 yıllarında ithalatın artarak devam ettiği ve 2023 yılında AB'den ithalat 2021 yılına göre miktar bazında %78 arttığı görülmektedir. Bununla birlikte, soruşturma döneminde her yıl AB'nin Türkiye ithalatından aldığı pay artış göstermiştir.

(2) AB ithalat fiyatlarının ortalama ithalat fiyatlarından yüksek olduğu ve dolayısıyla da gümrük vergisinin iyileştirici etkisini zayıflatmasının mümkün olmadığı belirtilmektedir. Ancak, AB'nin ülkemize ihraç birim fiyatının ortalama ihraç birim fiyatından düşük olduğu ve İspanya hariç toplam AB ithalatında önemli paya sahip ülkelerin ithal birim fiyatlarının ÇHC'nin ithal birim fiyatlarının altında kaldığı görülmüştür.

(3) AB Komisyonunca iletilen görüşte ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin yürürlükteki dampinge karşı önlemlerden başka haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi olmayan bir uygulama, işlem veya işten kaynaklandığına dair başvuru ve bildirim belgelerinin sınırlı bilgi sağladığı belirtilerek ayrıntılı bilgi talep edilmiştir. Bu kapsamda, hem İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2024/19)'in 6 ncı maddesinde hem de bu Raporun ilgili yerlerinde önlemlerin etkisiz kılınmasına yönelik bulgulara yer verilmiştir.

(4) AB Komisyonunca nihai bildirim raporuna ilişkin iletilen görüşte, Iwis Antriebssysteme GmbH & Co. Kg firmasının soru formunu süresi içinde cevapladığı, söz konusu firmaya ilişkin Alman resmî kurumlarınca hazırlanan belgelerin iletildiği belirtilerek anılan firmanın önlemlerin etkisiz

kılınmasına karşı vergiden muaf tutulması gerektiği ifade edilmiştir. Anılan hususlara ilişkin değerlendirmelere "1.6. İlgili tarafların bilgilendirilmesi ve bilgilerin toplanması" kısmında yer verilmiştir.

3. NİHAİ DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

(1) AB menşeli soruşturma konusu eşyanın ithalat istatistiklerinin incelenmesinden, AB'den soruşturma konusu eşya ithalatının soruşturma dönemi boyunca miktar ve değer bazında önemli ölçüde artış gösterdiği gözlemlenmiştir.

(2) Soruşturma döneminde soruşturma konusu eşya ithalatı içerisinde AB'nin payında önemli bir artış gerçekleşmiştir. 2021 yılında miktar bazında %29 olan söz konusu oranın 2023 döneminde %37 seviyesine yükseldiği görülmüştür.

(3) AB'den gerçekleşen ithalatın ortalama birim fiyatlarının genel ithalat ortalama birim fiyatlarının üzerinde olsa da AB'den yapılan ithalatın önemli bir kısmını oluşturan belirli AB ülkelerinin ithal birim fiyatlarının ÇHC'nin ithal birim fiyatının ve ortalama ithalat birim fiyatının altında olduğu, anılan ülkelerin özellikle raporlama döneminde AB ithalatından aldıkları payın arttığı anlaşılmıştır.

(4) Eurostat verileri incelendiğinde, AB'nin ÇHC'den ciddi düzeyde ithalatının bulunduğu görülmektedir. Diğer yandan, söz konusu veri tabanında yapılan incelemelerde, özellikle raporlama döneminde AB'nin Türkiye'ye soruşturma konusu eşya ihracatında önemli ölçüde artış olduğu ve Türkiye'ye hem ortalama ihraç birim fiyatlarının hem de diğer birçok ülkenin ihraç fiyatlarının altında fiyatlarla ihracatın gerçekleştiği görülmüştür.

(5) AB'de yerleşik firmalar iş birliğinde bulunmamış olup firmalara ilişkin belirlemeler eldeki mevcut verilere göre yapılmıştır. AB'nin Ankara'daki temsilciliği aracılığıyla, soruşturma konusu eşya için AB'de yerleşik üretici niteliğini haiz ihracatçı firmaların unvan ve adres bilgileri talep edilmiş olup bu hususta herhangi bir yanıt alınmamıştır.

(6) Özellikle raporlama döneminde AB'den yapılan ithalatın belirgin bir şekilde artış gösterdiği ve soruşturma döneminde her yıl AB'nin toplam ithalattan aldığı payın yükseldiği görülmüştür. Diğer yandan, AB'nin ithal birim fiyatlarının dalgalı bir seyir izlediği görülmekte olup 2023 yılında ithal

birim fiyatların 2021 yılına göre %16 azaldığı görülmüştür.

(7) AB'den yapılan ithalatın büyük bölümü Almanya, Çekya, İtalya ve Fransa'dan gerçekleşmiştir. İlk sırada yer alan Almanya ve İtalya'nın ortalama birim fiyatları yüksek olsa da iş birliğinde bulunan firma olmamıştır. Almanya'da yerleşik miktar bazında yaklaşık %40 paya sahip ve ilk sıralarda yer alan ihracatçılardan ÇHC'nin ithalat birim fiyatlarına yakınsayan veya çok altında fiyatlarla, İtalya'da yerleşik miktar bazında yaklaşık %38 paya sahip ve ilk sıralarda yer alan ihracatçılardan ise ÇHC'nin ithalat birim fiyatlarından daha düşük fiyatlarla ithalatın gerçekleştiği görülmüştür. Çekya ve Fransa'nın ithal birim fiyatlarının ise ÇHC'nin ithalat birim fiyatlarının çok altında olduğu anlaşılmıştır. Çekya'da yerleşik ve miktar bazında yaklaşık %98 paya sahip ihracatçılardan ve Fransa'da yerleşik ve miktar bazında yaklaşık %92 paya sahip ihracatçılardan ÇHC'nin ithalat birim fiyatlarının çok altında fiyatlarla ithalatın gerçekleştiği görülmüştür. Diğer taraftan, resmî istatistik verilerinin incelenmesinden, AB'de yerleşik ihracatçılardan yapılan ithalatın yaklaşık yarısının ÇHC'den daha düşük birim fiyatla ya da ÇHC birim fiyatlarına yakın fiyatlarla gerçekleştiği ve özellikle raporlama döneminde bu firmalardan yapılan ithalatın ciddi düzeyde artış gösterdiği tespit edilmiştir.

(8) Genel ağda yapılan incelemeler neticesinde, AB'de yerleşik ihracatçıların önemli bir kısmının ÇHC'de tesislerinin bulunduğu anlaşılmıştır. Bu çerçevede, iş birliğinde bulunmayan firmaların ÇHC menşeli soruşturma konusu eşyayı AB ülkeleri üzerinden herhangi bir üretim işlemi yapmaksızın Türkiye'ye gönderdiği veya önlemi etkisiz kılma amacıyla temel üretim aşamalarını yapmaksızın yetersiz işlem ve işçilik ile tamamlanması suretiyle Türkiye'ye gönderdiği ve böylece yürürlükte bulunan dampinge karşı önlemi etkisiz kıldıkları sonucuna varılmıştır.

Bu yazı GümrükApp'ten alınmıştır.